

Gezamenlijk smeedwerk Bronlaak zwaard en schild

Michaëlsfeest

Dinsdag 29 september 2020

Inhoudsopgave

- Blz. 3 Michaëlsfeest
- Blz. 4 Programma van de dag
- Blz. 5 Graag goed doornemen
- Blz. 6 Lied, Spreuk
- Blz. 7 Raku stoken en vliegeren
- Blz. 8 Compostpreparaten
- Blz. 9 Vlieger maken
- Blz. 10 Recept 'de brooddraak'
- Blz. 11 Verhaal 'Joris en de draak'
- Blz. 12 " " " " "
- Blz. 13 De jaartafel
- Blz. 14 Verder lezen

Michaëlsfeest

Op 29 september vieren we het Michaëlsfeest. Na een lange zomertijd kondigt de herfst zich aan. De herfst is een overgangstijd. De overgangstijd van zomer naar winter, van bloei naar afsterven, van licht naar donker, van warm naar koud. Het Michaëlsfeest vieren we als eerste in een reeks van herfstfeesten. In deze tijd rond het Michaëlsfeest laat de zon ons vaak nog nagenieten van de zomertijd die we langzaam achter ons laten. Veel bomen laten voorzichtig hun diepe herfstkleuren al zien, de blaadjes gaan vallen, een aantal vogels bereiden zich voor op de lange tocht naar het zuiden, de zon achterna. Andere dieren maken zich op voor hun winterslaap. De natuur, de aarde verstilt. Wanneer we verder in de herfsttijd goed kijken, zien we dat de blaadjes die van de bomen vallen plaats maken voor nieuw leven. Daar waar het warme en diep gekleurde blad zich losmaakt wordt voor ons, weliswaar nog heel pril, al de aanzet van een nieuwe knop zichtbaar. Ooit wordt het weer lente. Het oude maakt plaats voor het nieuwe wat zich mag gaan ontwikkelen. Herfsttijd is oogsttijd, de gewassen zijn gerijpt, we worden uitgenodigd vaak tot ver in oktober de vruchten hiervan te plukken. De vruchten met vaak harde schil met daarin de kwetsbare kern van vruchtbaarheid en nieuw leven, een nieuw begin. Michaël wil ons helpen te komen tot de kern. Naar dat wat van wezenlijk belang is. De terugtrekkende beweging van de natuur laat ons zien, dat we voor de taak staan niet onze krachten te putten uit de natuur maar uit onszelf. Het feest van Michaël kan ons hierbij helpen. Michaël wordt ook wel het aangezicht van Christus genoemd. Aartsengel Michaël is een tijdsgeest voor de gehele mensheid, Michaël is de bruggenbouwer tussen hemel en aarde. Aartsengel Michaël is waker en wachter, hij kijkt, ziet en wacht... Op vele schilderijen en beeldhouwwerken zien we Michaël met de weegschaal, het zwaard en de draak. De weegschaal, de balans om af te wegen en daarmee in vrijheid de juiste keuzes te maken en weloverwogen bewuste besluiten te nemen. Wij worden hierbij uitgenodigd om naar ons eigen leven te kijken. Met het zwaard van kosmisch ijzer, niet bedoeld te verwonden of te doden, maar om streng doch liefdevol te wijzen naar de draak en daarmee door te dringen tot het wezen(lijke) van ons bestaan. We kunnen proberen liefdevol leiding te nemen over wellicht die draak die we in onszelf herkennen, de touwtjes in handen te nemen en zo ons eigen leven proberen sturing te geven. Ook nu in deze bijzondere Coronatijd waartoe we allemaal een verhouding proberen te vinden en op zoek gaan naar nieuwe passende wegen, gericht op dat wat we écht belangrijk vinden.

*"Alleen met je hart kun je goed zien,
het wezenlijke is voor de ogen onzichtbaar".
En juist dit 'wezenlijke' is datgene wat wij zoeken.
Dat is ontwikkeling.*

A. de Saint Exupéry 'De Kleine Prins'.

Programma van de dag *(interne viering)*

Michaëlsfeest, dinsdag 29 september

*Zoals elk jaar willen we hier weer een mooie feestelijke dag van maken.
Eventuele wijzigingen/aanvullingen in het programma
worden per mail bekendgemaakt.*

Ook tijdens onze Michaëlsdag nemen we de Corona regels in acht.

Denk aan voldoende onderlinge afstand, geef elkaar de ruimte. Als blijkt dat je even moet wachten om te kijken bij het Raku stoken of bij het vullen van de koehoorns, kunnen jullie natuurlijk een rustige plek om te wachten zoeken of proberen om je vlieger de lucht in te krijgen. Of zomaar genieten van een wandeling over ons prachtige Bronlaakterrein.

08:45 uur Ochtendspreuk* in de grote wei bij het Koetshuis.

10:30 uur Koffiedrinken met traktatie* in de werkgebieden, verhaal lezen.

14:00 uur Open activiteiten.

Vanmiddag kun je bijvoorbeeld met je werkgebied;

- **Vliegeren** met je zelfgemaakte vlieger bijvoorbeeld op het sportveld.
- Samen een **draakje boetseren** voor jullie jaartafel in je werkgebied. Dit kunstwerkje kan deze middag bij de Potterij (voorzien van naam aan de onderzijde) ingeleverd worden. Zij zullen voor jullie op een later moment het werkgebied-draakje bakken en glazuren. De Potterij zal zich deze middag bezighouden met de prachtige techniek van het **Raku stoken**. Zij doen dit aan de voorzijde van de 'Potterij'. Kom langs, zie en ruik de kunst van het Raku stoken.
- Je kunt een **mandala maken** rond je werkgebied/tuin met schatten uit de natuur.
- Samen zorgen voor de aarde; **Preparaten maken/koehoorn vullen** in de 'Spiegeltuin' voor 'de Kiem', tussen 14:00 uur en 15:30 uur. Elk werkgebied mag een koehoorn vullen o.l.v. de tuinders van 'de Kiem', deze door jullie met zorg gevulde hoorns zullen door de tuinders van de 'Kiem' begraven worden.

Avond; ideeën voor in de huizen

- Het lezen of voorlezen van een verhaal.
- Het lezen of voorlezen van de perikoop* (Openbaringen 12: 01-18).
- Iets maken voor de jaartafel, een brooddraakje bakken.
- Een mandala maken in of rond jullie tuintjes van schatten uit de natuur.

*** Zie ook 'goed doornemen' op de volgende pagina.**

Graag goed doornemen (toelichting)

Ochtendspreuk tot nader bericht alleen op Michaëlsdag.

Tijd; Om 08:45 uur

Waar; Op het weiland tegenover het Koetshuis.

Per woongroep wordt het weiland via de poort binnengegaan.

Tussen de woongroepen wordt min. 1,5 m meter afstand gehouden.

Volgorde van de ochtendspreuk;

- We maken één grote kring op het veld.
- De fakkels worden aangestoken.
- Spreuk; 'de zonneglans verlicht de dag.....
- Lied; 'Laat mij een strijder Godes' zijn....
- Gebaar van de week; 'Michael'
- We geven elkaar niet de hand maar maken het gebaar van →
Bronlaak en zeggen; 'Wij wensen elkaar een fijne werkdag'.

Hierna gaat ieder per woongroep door het hek naar buiten en vervolgd zijn of haar weg naar het werkgebied.

Traktatie en bolletje klei

Jullie drinken koffie in de werkgebieden. Hierbij hoort traditiegetrouw iets lekkers. Deze traktatie voor bij de koffie én het bolletje klei om een draakje te boetseren wordt na de gezamenlijke ochtendspreuk rondgebracht naar de werkgebieden op het Bronlaakterrein, de buitenwerkgebieden kunnen de traktatie én het bolletje klei direct meenemen na de ochtendspreuk bij het Pinksterhuis/Foyer.

Bronlaak's draak van hout

Perikoop lezen

Je zou de perikoop uit de uitgave; 'evangelieteksten voor Scorlewald' kunnen gebruiken. Deze aangepaste evangelieteksten zijn voortgekomen uit een behoefte de teksten voor bewoners van Scorlewald toegankelijker te maken. Om ze beter te kunnen verstaan, maar vooral om ze beter voor te kunnen lezen.

Mocht je van deze tekst gebruik willen maken maar de perikoop niet voorhanden hebben, dan zoeken we hiervoor een oplossing, laat het me weten vóór 25 september per mail TBoot@deseizoenen.org

Laat mij een strijder Godes zijn

Tekst; F. Lemmermayer

Muziek; A. Kunstler

Laat mij een strij-der Go - des zijn, in de rid - der - schap der Graal Hem
O, En - gel voor God's ma - je - steit, maak... mij steeds on - ver - vaard En

vol - gen naar mijns har - fen wil hem vol - gen naar mijns har - fen wil hem
schenk mij in de duist - re tijd, en schenk mij in de duist - re tijd uw

die - nen al - te - maal
hei - lig Mi - chaëls zwaard!

Wellicht zijn alle draken in ons leven
uiteindelijk wel prinsessen die in angst en beven
er slechts naar haken
ons eenmaal dapper en schoon te zien ontwaken
Wellicht is alles wat er aan verschrikking leeft
In diepste wezen wel niets anders
dan iets dat onze liefde nodig heeft.

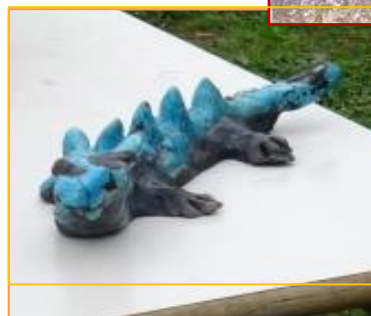
Rainer Maria Rilke

Raku-gestookte draakjes

Het 'Raku stoken' is een speciale manier van glazuren.

Raku betekent 'geluk, vreugde, blijheid, eenvoud' en is oorspronkelijk een Japanse manier van stoken. Het bijzondere is dat de keramiek gloeiendheet met tangen uit de oven wordt gehaald en in zaagsel wordt gelegd. Het zaagsel gaat branden door de hitte van de keramiek. Door een snelle afkoeling daarna craqueleert het glazuur heel mooi. Ongeglazuurde delen worden zwart waardoor prachtige glazuureffecten ontstaan.

Vliegeren Het Duitse woord voor vlieger is Drachen (draak).

De vlieger als beeld voor de strijd die Michaël ons voorhoudt: de vlieger als symbool voor vrijheid maar ook verantwoordelijkheid "De touwtjes in handen nemen". We laten een draakje op, gaan hem besturen, leiden en temmen. We kennen allemaal het geluksgevoel, als de vlieger omhoog gaat; als we aan het touw trekken en de staart begint te klapperen. Wat is dat moeilijk vliegeren, we zijn afhankelijk van weer en wind. De vlieger met touwtjes die we vast moeten houden en op het juiste moment met het juiste zuchtje wind gaat de vlieger inderdaad omhoog. Soms hebben we hulp nodig van elkaar, moeten we samenwerken, op zoek naar de juiste omstandigheden en heeft de vlieger een zetje nodig of moet even van de aarde worden opgetild wanneer hij daar vastzit, niet elke 'vlieger gaat zomaar op'. De vlieger laat zich uiteindelijk meenemen door de wind. Hij begeeft zich dan tussen hemel en aarde. Zonder touwtjes is de vlieger stuurloos. Maar daarbeneden daar staan wij, wij hebben die touwtjes in handen en wij kunnen deze vlieger proberen te leiden door de wind en zo sturen dat de vlieger, 'Die Drache', de draak gaat waar wij dat willen. Dat is moeilijk, hiervoor werken, actief zijn, ook innerlijk actief worden en voelen, hoe sterk is mijn vlieger, hoe sterk is de wind, hoe sterk zijn de touwtjes

en sta ik stevig. Soms moeten we bijsturen en dát kan op het moment dat wij de touwtjes goed in handen houden.

Zo ook is dat in ons dagelijks leven. Wind mee, tegenwind, storm, we ervaren het allemaal in ons leven. We ervaren draken in ons leven, eigenschappen die we niet zo mooi vinden of lastig voor ons zijn. Het kan met ons op de loop gaan. Maar hoe is het als we verbinding, een lijntje kunnen leggen en deze draak, écht willen zien. Kunnen we dan die lijntjes in handen nemen en de draak in toom houden of misschien wel omvormen tot een kwaliteit?

De afgelopen bijzondere maanden pakte vele woonhuizen en werkgebieden de touwtjes op. In zorgvuldige beweging met aandacht voor elkaar, zoekend naar nieuwe wegen. Hieruit sturend met de touwtjes in handen ontstonden prachtige nieuwe initiatieven en ideeën.

Preparatendag, compostpreparaten maken op tuinderij 'de Kiem'

Op Michaëlsdag gaan wij als tuinderij weer preparaten maken, een traditie binnen Bronlaak welke bijna altijd op Michaëlsdag plaatsvindt en noodzakelijk is voor de BD Landbouw. Nu de zon, weer wat lager over de horizon gaat en de natuur zich langzaam weer wat meer naar binnen trekt, de bomen zijn bladeren gaat verliezen, de kleuren in de natuur veranderen van groen naar rood, de bijen en de wespen bezig zijn om hun koningin te voeden, zodat zij sterk de winterdag in kunnen gaan, de vogels weer op reis gaan naar warmere oorden, de mollen en muizen, de pieren en het overige bodemleven zich weer terugtrekken in de beschermende aarde is het dus ook de tijd voor het maken van preparaten. Koeienhoorns worden gevuld met koemest. Met kosmische krachten, bloemen en eikenschors worden deze gebundeld in dierlijke organen. Vervolgens in de bouwvoor begraven om te mineraliseren zodat we hier onze composthopen weer mee kunnen enten. Dit als fundament voor onze vruchtbare aarde ter voorbereiding op het nieuwe groeiseizoen. Vele bewoners werken hier jaarlijks aan mee, zij kennen deze traditie als geen ander.

Erwin Janssen

Samen zorgen voor de aarde.

Hoe mooi is het om dit als werkgemeenschap te doen. Elk werkgebied mag een koehoorn vullen om zo samen een bijdrage te leveren en zo de aarde te

*ondersteunen in de voorbereiding op het nieuwe groeiseizoen.
Voor die aarde, die ons elk jaar weer prachtige groenten, fruit, kruiden en
bloemen wil schenken.*

Vurige dennenappels

Met linten van crêpepapier aan een dennenappel
maak je een vurige knutsel voor het
Michaëlsfeest.

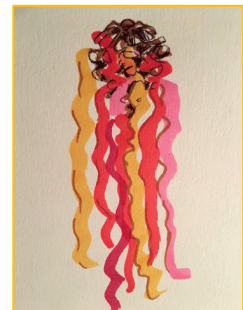
Nodig:

- Één of meerdere dennenappel(s) waarvan de schubben openstaan.
- Lijm.
- Linten geknipt van crêpepapier in vuurkleuren (rood, oranje, roze, geel...)

Lijm of bind de linten met een touwtje vast tussen de schubben.

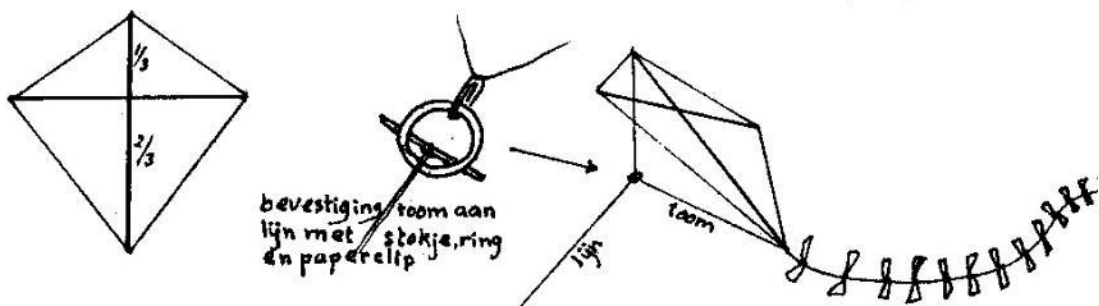
Als je de dennenappel vasthoudt en snel ronddraait dan maak je een wervelend vuurtje!

Wie kan het meest ver gooien?

De oer-vlieger

- Een korte beschrijving van "de oervlieger":
Het geraamte: belangrijk: maak de vlieger even breed als lang! 60 à 80 cm is genoeg.
Tonkin (bamboe) stok splijten in gewenste dikte. Eindpunten verbinden met touw; hieromheen wordt het papier geplakt.
De staart: niet het gewicht is belangrijk, maar de lengte!

- De bevestiging van de toom aan de lijn moet zo zijn, dat afhankelijk van de windsterkte de vlieger vlakker of steiler gesteld kan worden.

De brooddraak

500 gr. bloem of meel
10 gr. zout
20 gr. verse gist
4 dl. water
1 scheutje olie

Bereiding:

De gist met suiker en warme melk laten wellen. Zout door het meel roeren. Daarna het gismengsel. Het deeg afmaken met het water en de olie. Enige tijd kneden en daarna 1 uur laten rijzen op een warme plaats. Tenslotte op een 'bemeelde' plank of tafel de brooddraak vormen met bijvoorbeeld een krent als oog. Wil je er één met een opengesperde muil, stop er dan een in folie gewikkelde aardappel in voor het bakproces, anders zal de bek tijdens het bakken dichtvallen.

Amandelschaafsel of pompoenpitten kunnen gebruikt worden om schubben te vormen.

Met amandelen kun je tanden en nagels maken. Maar ook met een mesje kun je vorm geven aan schubben, poten en een bek.

Nog eens 15. min. na-rijzen en dan de oven in, waar de draak zich kan opblazen. 30 min. op circa 240 graden.

Bron; boekje 'Michaël' door Zonnejaargroep en website heelgezondemama.nl

Joris en de draak naar de Legenda aurea

Joris werd geboren uit een Capadoctisch geslacht.
Eens kwam hij in het land Lybia, in de stad Silena...

De bewoners van deze stad verkeerden in grote nood. Vlak bij deze stad was een meer, wel zo groot als een zee, waarin een giftige draak woonde. Telkens wanneer de draak honger had kwam hij uit het meer tot voor de muren van de stad en blies zijn giftige adem over de mensen en de dieren zodat zij ervan stierven.

Vaak waren de inwoners van de stad gewapenderhand tegen hem opgetrokken, maar elke keer weer werden ze door hem op de vlucht gedreven. Dan vervolgde hij hen en verwoestte het land. Zo wisten de arme burgers geen ander middel dan hem dagelijks twee schapen te geven. Zolang hij die kreeg hield hij zich stil.

Maar na enige tijd werden de schaapskudden daardoor zo klein, dat er besloten werd elke dag één schaap en één inwoner van de stad te offeren. Elke dag werd er onder de inwoners om geloot wie aan de draak ten prooi zou vallen. Op een dag viel het lot op de koningsdochter. De koning verzonk in diepe neerslachtigheid; hij klaagde en zei tot het volk: "Neem mijn bezit, mijn goud en zilver, of mijn halve koninkrijk, maar laat mij mijn enige kind behouden, laat haar niet verslinden door de verschrikkelijke draak."

Het volk ontstak toen in woede en riep: "De meeste van onze dochters en zonen zijn al omgekomen, en jij wilt je dochter niet geven?" Daarmee breek je de wet, die je zelf hebt uitgevaardigd. Wanneer je je dochter niet geeft, zullen we jou en je hele huis verbranden."

Toen de koning zag dat ze het meenden, begon hij te weeklagen tegen de prinses en riep: "Ach mijn kind wat moet ik doen. Wee mij, ik ongelukkige vader, mijn enige kind moet sterven!" Hij trad voor het volk en vroeg: "Geef mij nog acht dagen uitstel dat ik van haar afscheid kan nemen." dat stonden ze hem toe. Op de achtste dag echter liep het hele volk te hoop voor zijn kasteel en riep in grote toorn: "Waarom laat je het land verwoesten ter wille van je dochter? Zo moeten wij allen sterven onder de giftige adem van de draak."

Toen besepte de koning dat hij haar niet kon redden. Hij liet zijn dienaren koninklijke kleren en sieraden halen en kleepte haar als een vorstin. Hij omarmde haar en sprak: "O mijn dochter, ik had gehoopt dat je kinderen zou krijgen, die eens op mijn troon zouden zitten. Ook had ik gehoopt je bruiloft te mogen vieren, waarop je met een edel ridder zou trouwen. Muziek zou in ons paleis geklonken hebben en alle vorsten uit de omringende landen zouden aan onze tafel hebben gezeten. Nu ga je heen om door de draak te worden verslonden." Hij kuste haar tot afscheid en zei: "Ach, beter zou ik voor jou gestorven zijn." Zij echter boog haar hoofd, knielde voor de voeten van haar vader neer en vroeg om zijn zegen. Zo zegende hij haar en zij ging heen.

Op de plaats waar ze de draak verwachtte ging ze staan, aan de oever van het meer waaruit hij te voorschijn zou komen. Terwijl ze daar stond en de mensen op de stadsmuur met angst de komst van de draak afwachtten, kwam over het

veld ridder Joris aanrijden. Hij reed op een wit paard en zijn harnas blonk in het licht. Hij reed op haar toe en vroeg waarom ze daar stond. "Heer", zei ze, "vraag daar niet naar, maar bestijg je paard en vlucht, opdat je niet ook je leven verliest."

De ridder zei: "Heb geen angst dochter, maar zeg me waar je hier onder de ogen van het hele volk op wacht." Zij antwoordde: "Heer, ik zie dat je een goed hart hebt, maar je wilt toch niet met mij sterven? Vlucht zo snel je kunt." "Ik ga hier niet vandaan", zei Joris, "voor je me zegt waarom je hier staat en weent."

Toen vertelde ze hem alles - over de draak, over de jarenlange strijd, over de offers en over zichzelf, dat ze nu sterven moest. Hij echter zei: "Lieve prinses, heb geen angst. Ik ben Joris, een strijder tegen het kwade, ik zal je bijstaan in Christus' naam." Zij antwoordde: "Goede ridder, je kunt dat niet. Geen mens kan de draak overwinnen, waarom zou je met mij sterven?"

Terwijl ze nog met elkaar spraken begon het meer te kolken en te bruisen en de afschuwelijke kop van de draak kwam uit het water te voorschijn. Toen Joris hem zag sprong hij op zijn paard en maakte zich voor de strijd gereed. De draak kwam blazend van woede op hem af. Joris maakt het teken van het kruis, greep zijn lans, riep Gods hulp in en gaf zijn paard de sporen.

De jonkvrouw en het volk op de stadsmuren zagen hoe Joris dapper streed met de draak en hem tenslotte met zijn lans zo zwaar verwondde dat hij neerstortte op de oever. Joris wendde zich tot de prinses en zei: "Neem nu je gordel en doe hem de draak om de nek als een leidsel en heb geen angst." Zij deed het en de draak volgde haar gedwee.

Zo liepen Joris en de prinses met de draak naar de stad en gingen door de stadspoort naar binnen. Toen zij de draak naar de stad leidde schrokken de mensen zo, dat zij naar de bergen vluchtten. Zij riepen: "Wee ons, nu zijn wij allemaal verloren". Joris echter wenkte hen terug te komen. Hij riep: "Overwin uw angst, ik ben gezonden om u van de draak te verlossen."

De koning gaf als eerste gehoor aan deze oproep en spoedig volgde zijn gehele volk hem na. De koning wilde Joris onmetelijke rijkdommen schenken. Hij nam ze niet aan en liet ze onder de armen verdelen.

Joris groette de koning en zijn volgelingen en trok verder.

De Jaartafel

Met een herfsttafel haal je het najaar naar binnen in je huis. Op de jaartafel kun je warme kleuren, zoals oranje, zacht rood, goudgeel en bruintinten gebruiken. We zien deze kleuren ook terug in de natuur, in de vele vruchten en op vele schilderijen waar Michaël op afgebeeld is. Rood is ook de kleur van planeet Mars, de planeet die staat voor kracht en het rode ijzer. Het oranje wordt geïntensiveerd tot rood, deze kleur is zwaar, aarde gebonden en verwant met het ijzer. Bruin is geen kleur van de regenboog, maar ontstaat door vermenging van geel, rood en blauw; bruin is een warme kleur, het warme bruin kan ons helpen en leren de aarde lief te hebben.

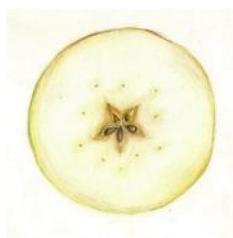
Ideeën

Naast bloemen, vruchten, zaden, pompoenen, maïs, noten, bladeren, paddenstoelen, kalebassen en kastanjes kan je een draak maken, bijv. van stekelige bolsters.

Slingers van herfstbladeren en/of dennenappels. Een afbeelding van Aartsengel Michaël, een spreuk.

Als we een appel dwars doorsnijden zien we in het klokhuis een pentagram oftewel een vijfpuntige ster. In het pentagram vinden we ook de ultieme verhoudingen van de gulden snede terug. De appel draagt dus de formule voor harmonie en schoonheid in zich.

Verder lezen

Algemeen:

Het tijdperk van Michael
Jaarfeesten

Schipper mag ik overvaren

Een dozijn draken

De poort van de draak

De mens en zijn engel

Werkboek 'Beelden als inspiratiebron

'De vier jaarfeesten en de verbindingen met de natuur'

Jaarfeesten

Van Herfst tot zomer

'12 Aspects of Michael'

'Transparanten doorlicht'

E. Bock

R. Steiner

J. v.d. Stok

L. Bos

A. Esterl

R. Meyer

B. Voorhoeve

W. Bos

H. Sweers

F. Tak

D. Newbatt

Juul v/d Stok en Mabel Slangen

Sprookjes Grimm *Thema: Moed, strijd*

- Roodkapje
- IJzeren Hans
- Het blauwe licht
- Sterke Hans
- De duivel en de drie gouden haren
- De koningszoon die nergens bang voor was
- De ijzeren kachel
- De stuk gedanste schoentjes

Raamtransparant van zijde

Boeken

- De drie bruiloftsgaven
- Tatatoek
- Stan Bolivan en de draak
- De keltische Drakenmythe

I. Verschuuren e.a.

J. Streit

T. Berger

J.F. Campbell

<https://everydaymommyday.com/michaelsfeest>

<https://www.zonnejaar.nl/>

<https://www.antroposofieinspireert.nl>

<http://www.bdvereniging.nl>

Een goede Michaëlstijd, Tanca Boot

